

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Kasteeldomein Trianon

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Kasteeldomein Trianon

Titel:	Kasteeldomein Trianon
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Boortmeerbeek
Deelgemeente:	Hever
Bron:	Schepping: 2014-04-11 Bijwerken: 2018-12-12 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134466
Coördinaten:	Breedte: 4.53214930683 Lengte: 50.9951891325

Primaire tekst

18de eeuwse land- en koetshuis: tot serpentinevijver omgevormde slotgracht, oude bomen verspreid over diverse eigendommen, dreeffragmenten.

Anders dan het Bunselhof aan de overzijde van de Leuvensesteenweg, bestond het Trianonkasteel (of wat later zo genoemd zou worden) geruime tijd vóór de aanleg van de steenweg Leuven-Mechelen in 1736. Op kaart 2 in de 'Atlas cadastral de Hever' door P. Van Antwerpen, opgemaakt in 1728-1729 en gecorrigeerd in 1741 na de aanleg van de steenweg, wordt een diephuis van twee bouwlagen getoond met een zadeldak en minstens één getrapte zijgevel, vermoedelijk 16de- of vroeg-17de-eeuws. Op latere figuratieve kaarten wordt een dubbel huis met een schilddak getoond en komt ook de naam Trianon voor. Het staat centraal op een vierkant, door een brede ringgracht omgeven eiland, dat via een brug of een dijkje vanuit het noorden toegankelijk is. Langs deze zijde bevindt zich een rechthoekig, in vier bedden verdeeld tuinperceel.

De Ferrariskaart (1771-1775), bijna veertig jaar na de aanleg van de Leuvensesteenweg en 20 jaar na de voltooiing van de vaart Leuven-Rupel, geeft de huidige situatie weer: een nieuw gebouw, evenwijdig met de steenweg en aan het eindpunt van het 2 km lange, beboomde dreef, de huidige Trianondreef, ongetwijfeld bedoeld als voornaamste toegangsweg. Deze dreef wijst linea recta richting Brussel, waar op gebied van sociale promotie meer te rapen viel dan in Mechelen of Leuven. De lengte van de dreef en de naam van het goed – verwijzing naar de beroemde tuinpaviljoenen in Versailles – laten ambities vermoeden die het lokale niveau ver overstijgen. In tegenstelling tot het nabijgelegen Jezuïetenhof (nu Ambrooskasteel) of Plankendaal te Muizen, valt er rond Trianon van tuinaanleg nauwelijks iets te bespeuren. Het vroegere tuinperceel ten noorden van de motte wordt op de Ferrariskaart als bos weergegeven, ontsloten door een diagonaal padenkruis.

De Primitieve kadasterkaart, uitgetekend door Bastendorff in 1819, toont weinig verschil met de laat-18de-eeuwse toestand: het kasteelgebouw als eindpunt van de Trianondreef, een dienstgebouw (stal, koetshuis) evenwijdig hiermee en – helemaal achteraan – de L-vormige boerderij, een relict van het oude neerhof dat nog georiënteerd is volgens de oude situatie. Het nieuwe kasteel was waarschijnlijk een sober neoclassicistisch landhuis met een middenrisaliet bekroond door een driehoekig fronton. De Louis XV-elementen (vooral de deuromlijstingen) en het mansardedak werden later – mogelijk rond 1870 en vooral in 1907 – toegevoegd. Een gedeelte van de oude ringgracht is op de Primitieve kadasterkaart nog herkenbaar als serpentinevijver. De curieuze halfronde uitstulping in het rechthoekige perceel, in de lengteas van het kasteel, en het rechthoekige vijvertje in het verlengde daarvan, suggereren een regelmatig-symmetrische aanleg waarvan op de 18de-eeuwse kaarten echter niets te bespeuren valt.

De Primitieve eigenaar was graaf Jean Charles de Brouchoven de Bergeyck uit Mechelen, die ook het nabijgelegen kasteel van Gottendijs bezat. Het goed besloeg circa 3 hectare 27 are, waarvan slechts 71 are tuin. Het prefix "lust-" wordt uitsluitend voor de vijver gebruikt. Het hoogtij van het Trianon-landgoed moet gesitueerd worden vlak voor de Eerste Wereldoorlog, na de aankoop door de familie Van Langhendonck, die zich gevestigd had in het nabijgelegen Plankendaal en die sinds 1880 Gottendijs als jachtpaviljoen gebruikte. Een in 1913 afgestempelde ansichtkaart toont een binnenhof (tussen kasteel en remise) met rozenperken omgeven door buxushaagjes en in bijenkorf geschoren buxussen. Aan de rand van het tuinperceel met de halfronde uitstulping werd ook een serre gebouwd, maar het grootste deel (1,5 hectare) van het landgoed bleef als bos geregistreerd.

Na 1950 werd dit bosperceel verkaveld en met villa's bebouwd en ook de voormalige moestuin, nu bebost, werd door het kadaster al in kavels gelegd en is 'stedenbouwkundig' veroordeeld. Verspreid over de villapercelen komen nog enkele relictten voor van de sieraanplantingen die circa 1900 werden uitgevoerd: bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), tamme kastanje (*Castanea sativa*), zilverlinden (*Tilia tomentosa*), plataan (*Platanus x hispanica*), taxus (*Taxus baccata*), haagbeuk (*Carpinus betulus*). Langs de Trianondreef, ter hoogte van het Bloso-domein (Zemst-Hofstade), getuigen enkele bruine beuken van de statige dreef die in de late 19de eeuw werd aangeplant en ook de serpentinevijver, relict van de oude ringgracht, bestaat nog.

Merkwaardige bomen (opname 23 juni 2000)

Het cijfer in vet geeft de stamomtrek in centimeter weer. De omtrek wordt standaard gemeten op 150cm hoogte. Het cijfer vooraan verwijst naar de locatie op een plan in het inventarisdossier.

- 2. gewone haagbeuk (*Carpinus betulus*) **204**
- 7. bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') **399**

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2007

Titel Text: Tuin van kasteel Trianon

Grafische documenten

Het Trianonkasteel in een verloederde omgeving (Deneef, Roger, 21-06-2006, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Koninklijke Bibliotheek, afd. Kaarten en Plannen, 18 B.119.

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Kasteeldomein Trianon

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger [212] Hever, art. 20 nrs. 10-20.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Hever 1907 nr. 1.

VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, deel XIV, Pittem, G. Veys, z.d., p. 81 en afbeelding naast p. 96.

Relaties

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120489>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/41020>

Beknopte karakterisering

Datering: 18de eeuw, derde kwart 18de eeuw, tweede kwart 19de eeuw, vóór WO I

Typologie: dreven, koetshuizen, landhuizen, serpentinevijvers, tuin- en parkbeplantingen